

Stanovisko Jizersko-ještědského horského spolku k záměru vybudování veřejně přístupné zajištěné lezecké stezky typu „Via Ferrata“ na turistický vrchol Frýdlantského cimbuří v Národní přírodní rezervaci Jizerskohorské bučiny

Výbor Jizersko-ještědského horského spolku, o. s., který je statutárním zástupcem občanského sdružení mezi jednotlivými členskými schůzemi, schválil na svém zasedání dne 26. listopadu 2013 následující stanovisko k záměru občanského sdružení Vodní brána vybudovat veřejně přístupnou zajištěnou lezeckou stezku typu „Via Ferrata“ na turistický vrchol Frýdlantského cimbuří v Národní přírodní rezervaci Jizerskohorské bučiny.

Jizersko-ještědský horský spolek, o. s. (dále jen JJHS) nesouhlasí se záměrem vybudování veřejně přístupné zajištěné lezecké stezky typu „Via Ferrata“ na turistický vrchol Frýdlantského cimbuří.

O d ů v o d n ě n í

Záměrem občanského sdružení Vodní brána je vybudování veřejně přístupné zajištěné lezecké stezky typu „Via Ferrata“ na turistický vrchol Frýdlantského cimbuří v Národní přírodní rezervaci Jizerskohorské bučiny, a to od tzv. Koží stezky po linii skalního hřbetu pod vrcholovou stěnu a posléze systémem polic a žlebů na vrchol Frýdlantského cimbuří ke kříži. Záměr je situován do NPR Jizerskohorské bučiny, do I. zóny odstupňované ochrany CHKO Jizerské hory, do Evropsky významné lokality Jizerskohorské bučiny, do Ptačí oblasti Jizerské hory a do nadregionálního biocentra Jizerskohorské bučiny. Pozemek p. č. 1247/1 v k. ú. Hejnice je ve vlastnictví České republiky a právo hospodařit s majetkem státu mají Lesy České republiky, s. p.

Jednou z hlavních činností JJHS je aktivní ochrana přírody v Jizerských horách, na Ještědském hřbetu a v dalších oblastech Libereckého kraje. Vedle realizace praktických opatření v chráněných územích (revitalizace rašelinišť, tj. hrazení melioračních příkopů, kosení luk, výřez nepůvodních dřevin, stavba oplocenek jako ochrana proti okusu dřevin zvěří, budování tůň pro společenstva vodních organismů, likvidace černých skládek odpadu, značení hranic chráněných území apod.), obnovujeme a udržujeme rovněž návštěvnickou infrastrukturu, sloužící zejména pěší turistice. Nejsme tedy občanským sdružením, jehož náplní by byly snahy o omezení rozumného turistického využívání a cestovního ruchu v Jizerských horách.

Přírodě blízké, udržitelné využívání horského přírodního prostředí k rekreaci, turistice a sportu je v současné době přirozenou součástí života většiny lidí. Přitom neustálý nárůst počtu návštěvníků v Jizerských horách vyžaduje z důvodu ochrany přírodního prostředí jejich usměrňování. Proto podporujeme a aktivně obnovujeme tradiční turistická zařízení – skalní vyhlídky, poválkové chodníky a vyhlídkové plošiny na rašeliništích, lávky přes vodní toky apod. Jde ale vždy o trasy, které spojují nebo zpřístupňují historicky navštěvovaná zajímavá místa Jizerských hor. Nejnavštěvovanější místa a trasy vybavujeme též ve spolupráci se státní ochranou přírody informačními panely s populárně naučnými texty.

Na druhé straně se nesnažíme o zpřístupňování stále dalších a dalších míst a oblastí Jizerských hor, neboť si uvědomujeme, že při současné vysoké návštěvnosti musejí být zachovány určité enklávy, do kterých se mohou uchýlit živočichové, kteří tento provoz a s ním spojený hluk špatně snášejí. Proto zůstávají veřejnosti nepřístupné některé části hor, např. rašeliniště podél horního toku Jizery (hnízdiště jeřábů popelavých, tokaniště tetřívků) nebo některé části Jizerskohorských bučin. V tomto je náš názor konzistentní a týká se i záměru vybudování veřejně přístupné zajištěné cesty z údolí Černého potoka na vrchol Frýdlantského cimbuří.

Jak již bylo uvedeno v úvodu tohoto stanoviska, dotčené území požívá legislativní ochranu vyplývající z ustanovení řady paragrafů zákona o ochraně přírody a krajiny a pro jakoukoliv stavbu v tomto území je nezbytné udělení výjimek z tohoto zákona, což přísluší kompetentním orgánům ochrany přírody.

Výbor JJHS při posuzování tohoto záměru a při zaujímání svého stanoviska, zvažoval následující důležité potenciální negativní vlivy záměru. Údolí Černého potoka, resp. skalní masivy na jeho hranách, jsou potenciálním hnízdištěm sokola stěhovavého, kriticky ohroženého ptačího druhu, který se v Jizerských horách zhruba po 50 letech znovu usídlil. Přestože hnízdění v této lokalitě

nebylo, na rozdíl od vedlejšího údolí Velkého Štolpichu, dosud prokázáno, ptáci se zde zdržují a je velká naděje, že zde dříve nebo později zahnízdí. Jak napovídají zkušenosti např. z Českého Švýcarska, tito ptáci si zvyknou na pohyb návštěvníků v údolích i na skalních vyhlídkách, pokud ovšem návštěvníci přicházejí z náhorní plošiny, tedy mimo bezprostřední okolí jejich hnízdišť. Pohyb lidí po skalní stěně a hluk s tímto pohybem spojený v případě vybudování zajištěné cesty, by prakticky znemožnil usídlení sokolů v tomto údolí. Z těchto důvodů jsou v hnízdní době v těchto oblastech uzavřeny i horolezecké cesty.

Dalším důvodem, proč JJHS zaujímá nesouhlasné stanovisko k projektu, jsou současné možnosti navštívení masivu Frýdlantského cimbuří. Skalní masiv je přístupný od jihu a jihovýchodu po turisticky značených stezkách, na vrcholu je skalní vyhlídka se zábradlím; turisté a milovníci Jizerských hor nejsou tedy nikterak ochuzeni o unikátní výhledy z Frýdlantského cimbuří. Z tohoto pohledu je podle našeho názoru snaha o zpřístupnění skalního masivu zajištěnou cestou typu „Via Ferrata“ neopodstatněná. A pokud by mělo jít pouze o „adrenalinový zážitek“ bez ohledu na to, kde se odehrává, necht' si jej zájemci prožijí jinde, v území, které není tak unikátní a přírodně cenné jako je Národní přírodní rezervace Jizerskohorské bučiny.

V Liberci dne 26. listopadu 2013

Výbor Jizersko-ještědského horského spolku